

Mörk grekisk vår

Aten.

Våren 2012 är det **ideell vård och soppkök** som skapar köer i Aten. Läkare i världen har fått en ny skara patienter, förutom de papperslösa flyktingarna.

På den bortglömda Sapfousgatan i Aten väntar en stor folksamling. Arbetslösa, missbrukare, barn och gamla, alla köar de till mottagningen som erbjuder gratis primärvård och medicin till utsatta grupper. Hit har framför allt flyktingar utan klara papper sökt sig, sedan 1997. I dag är 20 procent av de hjälpsökande grekiska medborgare.

– Det är ett nytt fenomen. När grekerna blir arbetslösa förlorar de sina sjukförsäkringar. Även bland dem som har försäkring finns det många som inte klarar avgiften på fem euro, säger George Papadakis, föreståndare och medicinskt ansvarig läkare.

George Papadakis talar svenska. Han har tagit svenskakurser på universitetet och har även fått lektioner av Svenska utlandskyrkan i Aten, som också bidrar till mottagningen ekonomiskt genom olika insamlingar. Han är den enda som är avlönad, alla andra jobbar som volontärer.

Korridoren utanför det trånga undersökningsrummet är också fylld till bristningsgränsen av väntande. I det oventilerade mottagningsrummet behandlar sjuksköterskor i hög takt

för att göra väntetiden så kort som möjligt. Läkaren skriver små receptlappar utan att veta exakt vad som för tillfället finns att tillgå i apoteket. Farmaceuten expedierar från ett kyffe i trapphuset, fullt av staplade kartonger. Det mesta är mediciner med kort datum som donerats av privatpersoner och andra apotek.

Att vänta hör till vardagen i Grekland. De många strejkerna lamslår hela Aten.

– Det värsta med strejkerna är att de hindrar oss volontärer att komma i tid. Men patienterna är lika många som vanligt eftersom de tar sig hit till fots, säger Laura-Lee Walgate, sjuksköterska från Storbritannien.

Hon kommer att jobba som volontär till dess att hennes grekiske partner avslutat sina studier.

–Vi ser hur behoven eskalerar med krisen. Det här är ett sätt för mig att ge ett litet bidrag, som ändå gör stor skillnad för patienterna.

Personalen måste ofta använda sig av egna nätverk för att snabbt få fram nödvändiga papper och för att hjälpa patienter vidare till omgående

specialistvård. Nyligen dök det upp en patient från Somalia med mycket svår kallbrand i foten.

– Mannen hade tagit sig den sista biten till fots, från Istanbul hit till Aten, det är otroligt vad människor är beredda att utstå i sin strävan att skapa ett bättre liv, säger Laura-Lee Walgate.

Annie Okobia har invandrat från Nigeria och är halvvägs genom den grekiska sjuksköterskeutbildningen. Volontärarbetet ger henne unika erfarenheter.

– Patienterna är desperata. När vi remitterar dem vidare till en annan stadsdel invänder de att de inte har råd med bussbiljett. Vi ser det som inga andra ser. Humor, galghumor och bra gemenskap är nödvändigt för att det ska fungera, säger Annie Okobia.

Farmaceuten kommer in med två askar Cialis som någon donerat, George Papadakis smusslar genast undan dem till översta skrivbordslådan.

– Söndagens party är räddat! Det är då vi tar emot diabetespatienterna, de har ofta problem med erektionen, förklarar han.

Alla i rummet skrattar förlösande. →

Fort, fort. Sjuksköterskorna gör allt de kan för att korta väntetiden.

Orolig väntan. Fyraårige Mamadjan blir lättad när pappa till sist kan gå hem igen.

Även den afghanske patienten, som just nekats hjälp med översättning av sina symtom, drar på smilbanden. Ibland kan ett besök på mottagningen i första hand vara ett sätt att bryta ensamheten för ett kort ögonblick.

– Du har "pink card" som berättigar till gratis vård, du är kallad till en grekisk läkare, jag ser inte vad som är problemet, säger George Papadakis och vinkar in nästa patient.

Även akutfallen söker sig hit, utan

pengar och utan telefon behöver de ofta hjälp med att tillkalla ambulans på ett främmande språk.

Via den smala Sofokleousgatan, alldeles runt hörnet från mottagningen, tar man sig snabbt till Omonia, en av de viktigaste knutpunkterna i hjärtat av Aten. Turister som hittar in till de ruffiga sidogatorna brukar snabbt ändra sig och vända tillbaka till Omonia.

En metadonklinik har öppnats i

"Krisen sätter allt ur spel. Inget fungerar som lagstiftarna tänkte sig från början"

området och här turas kyrkan och kommunen om att servera varm mat till den växande skaran hungriga. I den långa kön till det ena soppköket uppstår ett rykte om att det andra köket ska öppna först, en kapplöpning utbryter och övergår till ett otäckt gruppslagsmål. En vardagsbild för butiksinnehavarna mitt emot, de tar ingen notis om dramatiken.

Greklandskrisen, liksom de flesta kriser, ökar motsättningarna mellan olika grupper i samhället. Taxichaufförer, fruktförsäljare, krögare, alla uppmanar de oss att se upp för "immigranterna", som får klä skott för allt från fickstölder i tunnelbanan till svartjobb, lönedumpning och att statsfinanserna befinner sig i fritt fall.

Läkare i världen i Grekland kämpar för att åtminstone få delfinansiering eller projektmedel från offentliga grekiska instanser eller EU.

Flyktingar, hemlösa, missbrukare, de allra mest utsatta, kan ansöka om "pink card" som ger rätt till gratis primärvård i Grekland.

– Problemet är att krisen sätter allt ur spel. Inget fungerar längre som lagstiftarna tänkte sig från början, säger George Papadakis. *

TEXT MARTIN ROSENGREN
FOTO LARS NYMAN

Läkare i världen...

...drivs i Aten med hjälp av donationer

...ett 60-tal volontärer; läkare, sjuksköterskor, pediatriker, barnmorskor, psykologer, tolkar, socialarbetare och farmaceuter

...tar emot 100 patienter per dag

...finns också i grekiska Perama, Thessaloniki och på Kreta

...och i 77 andra länder.

Laura Lee-Walgate är en av alla frivilliga. Läkaren George Papadakis är den enda anställda.